

LUCRETIA GRINDLE

De duivel van Florence

Een studente wordt vermoord
Een ander overleeft het.
Ligt het lot van de volgende
in haar handen?

Over het boek

Op een hete zomerdag in Florence wordt de Amerikaanse Mary Warren plotseling aangevallen door een gemaskerde man die haar met een mes bewerkt. Ze ziet nog net haar echtgenoot aan komen rennen en doodgestoken worden, voordat ze het bewustzijn verliest. Al eerder zijn twee jonge vrouwen op brute wijze vermoord, maar wonder boven wonder overleeft Mary de aanval.

Een jaar later besluit Mary terug te keren naar Florence en haar minnaar Pierangelo. Daar wil ze haar leven oppakken. En dat lijkt te lukken, totdat er weer een lichaam van een jonge vrouw wordt gevonden. Maar de man die haar aanviel en haar echtgenoot doodde, is omgekomen bij een ongeluk. Is er een copycat killer aan de gang of is er meer aan de hand?

De pers over het boek

‘Een claustrofobische, sfeervolle roman die een stad vol spoken en geschilderde engelen tot leven wekt.’ – LITERARY REVIEW

‘Een echte pageturner.’ – FAB

Over de auteur

Lucretia Grindle is freelance journaliste geweest in Engeland, Canada en de VS. Zij woont met haar man afwisselend in Devon, Engeland, en Massachusetts. *De duivel van Florence* schreef ze voor *Villa Triste* en *De verloren dochter*, die ook bij A.W. Bruna verschenen.

Van dezelfde auteur

Villa Triste
De verloren dochter

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Lucretia Grindle

De duivel van
Florence

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

The Faces of Angels

Copyright © Lucretia Grindle 2006

Vertaling

Saskia Peterzon-Kotte

Omslagbeeld

Thinkstock / Wil Immink Design (achtergrond)

Arcangel Images: Svetlana Sewell / Arcangel Images (vrouw)

Omslagontwerp

Wil Immink Design

© 2014 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 94 005 0471 4

NUR 302

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veelevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Hoofdstuk één

Het was heet en er zat een steentje in mijn schoen. Dat zijn twee dingen die ik me herinner, twee dingen waar ik aan denk als ik denk aan de dag waarop mijn man stierf. Ik begrijp dat je dat misschien vreemd zult vinden. Dat je redelijkerwijs iets gewichtigers zou verwachten, een flits van inzicht, iets groots of niet te bevatten ontroerends. Maar naar mijn ervaring werkt het niet zo. Dat is niet wat mijn geheugen vasthoudt. Wat het wél vastklampt, wat het veiligstelt, zijn de kleine dingen, feiten, details die ik in mijn handpalm kan houden als vele korrels zand.

Dat steentje, bijvoorbeeld. Dat was bekneld geraakt tussen de platte zool van mijn nieuwe sandaal en de onderkant van het bandje over mijn wreef. Ze waren typisch Italiaans, die sandalen: elegant en onpraktisch, helemaal niks voor mij. Eigenlijk kon je ze in alle redelijkheid als een miskoop betitelen. Dat zou ik ook doen, alleen pasten ze precies bij de tas die mijn minnaar voor me had gekocht en bij de jurk die de verkoopster ons daarna had verkocht.

Daar zijn ze meedogenloos goed in, die verkoopsters hier in Florence, en ze tonen echt geen medelijden. Ze hebben je meteen in de gaten zodra je zo'n chic boetiekje binnenwandelt, en ze herkennen alle tekenen. Het nonchalante frummelen aan de prijskaartjes, de aandacht die je nét te lang op de koopwaar laat rusten, het springerige, onverantwoordelijke trekje bij je mondhoek en – als hij er is – de man die naast je staat en die toegeeflijk glimlacht en al naar zijn creditcard

of – als hij getrouwd is – naar het contante geld in zijn zak grijpt. De verkoopster ziet het allemaal. Dat is niet zo verrassend. Het maken en verkopen van mooie spullen is per slot van rekening zo'n beetje een genetisch trekje in deze stad, evenals het talent dat daarmee gepaard gaat: het bijzondere vermogen tot het opsporen van je heimelijke zwakte, de gaten in je hart die je aanzetten tot kopen, kopen en nog eens kopen. Handtassen die volledig gemaakt zijn van zeeschelpen. Parfum gedistilleerd uit irisessence dat duurder is dan goud. Handbedrukt papier en gekleurde zegelwas. Glazen pennen, schoenen met kraaltjes. De verkoopsters hebben het allemaal onder handbereik, al die mooie, nutteloze spullen die je nodig denkt te hebben als je verliefd bent.

En dat was ik op dat moment. Maar niet op de man met wie ik getrouwd was. Dat bedoel ik trouwens niet als een bekentenis. Het is geen mea culpa, dat is niet de insteek. Het is gewoon een feit, meer niet. Gewoon nog een korreltje zand.

Zo leek het echter niet op de dag waarop hij die jurk, de sandalen en de felblauwe tas voor me kocht. Op die dag begin mei, toen ik mijn arm door de zijne stak en hij zei: 'Wanneer je hem draagt, raak ik je aan,' op die dag en op de dagen die volgden, leek verliefd zijn álles. Alles wat je ooit beloofd is, alles wat je ooit hebt gedroomd of gewild. Nirwana. Een licht dat fel schijnt. Noem het hoe je wilt. Voor mij was dat voorjaar in Florence niets minder dan de hoofdprijs, het winnende lot dat je tenminste één keer in je leven in handen hoopt te hebben. En daar was ik klaar voor. Sterker nog, in de dagen vlak voor de dood van mijn man voelde ik dat lot bijna in mijn zak branden.

En dan verandert alles. Opeens is je leven net een scrabblebord dat van tafel wordt gezwiept, zodat de letters geen herkenbare woorden meer vormen. Hoewel je het nog niet volledig bevat, weet je voordat je het probeert al dat het niet mogelijk is ze terug te leggen en dat sommige woorden ont-

breken. Er vallen gaten. Er zijn kieren en holen die nooit zullen worden opgevuld, en dingen die nooit meer zo logisch worden als ze altijd waren.

Dus wanneer dat gebeurt, klamp je je, terwijl de wereld wegglijdt, vast aan de vreemde verzameling feiten waar je absoluut zeker van bent. Het steentje in je schoen. Het zweet dat langs je rug droop en op je borst parelde. En het kalkachtige, witte stof dat door rennende kindervoeten opstootte van de paden van de Bobolituinen en in de roerloze, drukkende hitte van de zondagmiddag bleef hangen.

Die zondag was het 25 mei en mijn man en ik waren in gezelschap van anderen. Dat was niet ongebruikelijk, want gedurende de drie maanden die we in Florence waren voor wat feitelijk onze huwelijksreis was – als je tenminste van een huwelijksreis kunt spreken als je al bijna een decennium met iemand samenwoont – waren we vrijwel altijd in gezelschap van anderen. Leraren, om precies te zijn, en zo nu en dan een priester.

Dat was mijn man, Ty Warren, trouwens ook; leraar, geen priester. Priesters maakten echter wel deel uit van het plaatje. Ze behoorden als het ware bij het totaalpakket, want Ty maakte deel uit van een uitwisselingsprogramma waarbij op religieuze scholen werd lesgegeven en de voordelen van de onderwijssystemen werden vergeleken. Ik ben katholiek, maar ik was gewoon voor de lol meegegaan, dus ik telde niet. Wat het programma betrof telde alleen Ty. Hij was de quaker. Verder waren er nog een baptist, een methodist en een lutheraan. Lance, Tricia en Melody, in die volgorde als ik het goed heb, en ik heb het meestal goed. En dan was er natuurlijk nog pater Rinaldo.

Rinaldo voegde zich die middag bij ons voor de lunch, wat een ware traktatie moest zijn, een bourgondische uitspatting in een ietwat chique *trattoria*, waarna hij met ons meeging

naar de Bobolituinen. Hij wachtte met een glimlach tussen de bontgekleurde menigte buiten de hekken, terwijl Ty en ik snel kaartjes gingen kopen, en kletste gezellig terwijl we boven het amfitheater liepen, daarna de oranjerie in gingen en een bezoek brachten aan de *grotto*. Maar uiteindelijk vertrok hij vroeg, hoogstwaarschijnlijk vanwege mij.

Tot ongeveer een week daarvoor waren Rinaldo en ik vrienden geweest, als ‘vrienden’ de juiste benaming is voor iemand die je de biecht afneemt. Tijdens mijn eerste weken in Florence voordat ik Pierangelo had ontmoet, was ik het grootste deel van de tijd alleen omdat Ty aan het lesgeven was. Rinaldo had me toen onder zijn hoede genomen. Hij had me op een ochtend in de San Miniato gezien, waar ik ademloos in de sacristie stond, en had een praatje aangeknoopt. Rinaldo wist veel van kunst. Hij was geestig en sprak uitstekend Engels, en hij stond erop om me een paar van zijn favoriete plekjes in de stad te laten zien. Maar die zondagmiddag eind mei was onze vriendschap voorbij. Afgelopen, omdat ik een vergissing had begaan. Een erge. Ik had hem de waarheid verteld. De volledige, naakte, onopgesmukte waarheid.

Twee weken eerder was ik op mijn knieën gegaan in het kleine, zwarte hokje van de biechtstoel en had ik tegen Rinaldo gefluisterd dat ik niet van mijn man hield. En dat ik wél van iemand anders hield. En dat ik voor het eerst van mijn leven gelukkig was – oprecht, woest gelukkig – en dat ik Gods toestemming wilde om weg te gaan. Of eigenlijk om te blijven, want ik begreep toen al dat Pierangelo en Florence onafscheidelijk waren.

Achteraf snap ik niet dat ik zo naïef kon zijn en ik vraag me nu af wat ik verwacht had. Had ik de katholieke Kerk verward met de grondwet? Dacht ik werkelijk dat mijn geloof me het recht gaf op het najagen van geluk? Ik weet het niet. Eerlijk gezegd had ik ook genoeg genomen met vergiffenis of zelfs begrip. Medeleven. Dat was waarschijnlijk wat ik echt

zocht. Ik bedoel, ik dacht dat Jezus zich daarmee bezighield. Maar blijkbaar niet. Dat maakte Rinaldo me wel duidelijk. In de echte Kerk, zei hij, op het echte pad naar God – en niet het zijweggetje dat ik was ingeslagen – was geen ruimte voor zwakte. We waren allemaal soldaten en er moesten gevechten – niets minder dan eindeloze oorlogen – worden geleverd. In Zijn Naam. En ik was gezegend omdat mijn tijd gekomen was. Ik had de kans gekregen om hetgeen waar ik van hield op te geven voor Christus.

Natuurlijk maakte ik bezwaar. Ik ging er zelfs tegenin. Maar Rinaldo stond zijn mannetje. Hij hield vol dat de vijand op de loer lag. Die vijand was zelfs mijn eigen lichaam, en als ik de strijd niet zou aanbinden, als ik het strijdveld zou verlaten en weigerde te vechten – kortom, als ik niet onmiddellijk op-hield met Pierangelo en mezelf met hart en ziel zou wijden aan de man die ik ten overstaan van God had beloofd lief te hebben – nou, dan kon ik mezelf wel als verdoemd beschouwen. Of op zijn minst uitgestoten. Geëxcommuniceerd. Ver-stoten uit de loterij van de genade.

Bij het horen van die woorden had ik het gevoel dat ik me voorover had gebogen voor een kus en in plaats daarvan een klap had ontvangen. Dat voelde Rinaldo blijkbaar aan, want toen hij voelde hoe geschokt ik was en hij mijn zwijgen hoorde, deed hij er nog een schepje bovenop. Er was, zo zei hij, geen tussenweg. Ik moest Pierangelo's liefde opgeven om Jezus te kunnen accepteren. Mijn ziel, hield hij vol, liep gevaar.

Je moet toegeven dat de katholieke Kerk altijd een uitsteking gevoel voor drama heeft gehad.

Maar ondanks het feit dat ik heel goed op de hoogte was van de huichelarij die sommige priesters eropna hielden, raakten die woorden me tot op het bot. Tot die dag was ik mijn hele leven katholiek geweest – een gehoorzaam katholiek, zo niet uitermate toegewijd – en dus deed ik wat me werd gezegd, geschokt als ik was door Rinaldo's overtuigingskracht. Ik weet

nog dat ik van de San Miniatokerk terugliep naar ons appartement met het gevoel dat het licht was uitgegaan, alsof ik langzaam blind werd en voor altijd blind zou blijven. Toch probeerde ik het. Die avond keek ik naar het knappe gezicht van mijn man, hield zijn vertrouwde handen vast, luisterde aandachtig naar zijn vlakke, warme stemgeluid en voelde... niets. Niets anders dan een afschuwelijke, afgestompte verharding vanbinnen, alsof mijn organen langzaam stolden, ophielden te functioneren en in steen veranderden.

Toen ik het aan Pierangelo vertelde, wat ik de volgende dag deed voordat ik mijn vastberadenheid helemaal zou kwijtra-ken, probeerde hij te helpen. Hij verzekerde me dat hij van me hield, altijd van me zou blijven houden en me nooit zou vergeten, maar hij verzekerde me ook dat hij het begreep. Ook al geloofde hij zelf niet meer in de Kerk, hij was zelf ook getrouwd en, misschien nog wel belangrijker: hij was Italiaan. Hoe kon hij me vragen tussen hem en God te kiezen? Ik had hem daarom kunnen haten, maar zijn antwoord had het tegenovergestelde effect. Het hielp niet, ik hield alleen maar meer van hem. Vooral toen hij volhield dat ik moest doen wat mij het juiste leek.

Dus dat deed ik. Maar mijn hart was er niet bij. Meer dan eens toetste ik het nummer van zijn mobiel in, alleen maar om zijn stem op de voicemail te horen, en af en toe dacht ik hem in een menigte of op straat te zien. Ik begon te denken dat ik gevolgd werd, alsof een bedrogen alter ego, beroofd van zijn verkozen toekomst, me door steegjes en over pleinen achternazat. Ik werd vlak voor mijn appartement bijna overreden door een motor toen ik zonder uit te kijken van de stoep stapte en vroeg me af of ik het met opzet deed, of ik mezelf eigenlijk snel van het leven wilde beroven in plaats van langzaam vanbinnen te verstenen.

Ik bad wel. In die vreselijke, beklemmende dagen smeekte ik God – ik denk dat het God was, of misschien de Heilige

Maagd Maria omdat die meelevender zou zijn – om, als ik niet van Ty mocht houden, tenminste iets te mogen voelen? Wat dan ook. Maar er was niets wat de stenen binnen in me raakte, niets wat de overtuiging wegnam dat ik stukje bij beetje stierf; hart, lever, milt. Tegen de tijd dat we op zondag zaten te lunchen en ik, gehuld in Pierangelo's jurk, werd omringd door babbelende leraren, terwijl ik de tas die hij me had gegeven omklemde alsof het een soort levende herinnering was... ik denk dat ik rustig kan zeggen dat ik pater Rinaldo tegen die tijd haatte.

Daar was hij zich van bewust, dat weet ik zeker, maar ik betwijfel of hij hetzelfde over mij dacht. Eigenlijk weet ik zeker dat dat niet het geval was, al was het alleen maar omdat haat een zekere gelijkheid impliceert en Rinaldo een officier in het leger Gods was, terwijl ik niets meer was dan kanonnenvoer, betrapt toen ik op het punt stond te deserteren. Ik ben er ook vrij zeker van dat hij aanvoelde dat mijn besluit wankelde, wist waar mijn jurk vandaan kwam en waarom ik hem droeg, en het verslag van de telefoontjes las dat in mijn ziel was opgetekend. Telkens wanneer hij die zondag naar me keek, had hij een superieur soort medelijden in zijn ogen. Alsof we onderling begrepen hoe diep ik was gevallen en hoe het treurige feit slechts ongedaan kon worden gemaakt door de opluchting van mijn verlossing, iets waarvan ik zeker wist dat hij het van plan was, zelfs nu hij zijn ravioli at en zijn wijn dronk. Ik voelde dat Rinaldo zich klaarmaakte als een bergbeklimmer vlak voor een moeilijke klim, dat hij de route plande waarlangs hij me weer de klif van Geloof op zou sleuren, waarna hij me door mijn eigen doornbos thuis zou brengen.

Die aanname maakte me woest, wat eindelijk een soort gevoel was en daarmee ook iets van opluchting, dus dat moet ik hem dan nageven. Zelfs nu, zo'n twee jaar later, kan ik het gevoel oproepen van Rinaldo's ogen op mijn gezicht die middag. Het was als een lichamelijke aanraking: priemend en

prikkend. Zachte, sentimentele vingers tegen mijn huid.

Maar toch. Maar toch. Een leven vol gehoorzaamheid, vol hoop, van Moedertje Kerk zelf, kan niet zomaar terzijde worden geschoven. Dus toen pater Rinaldo zich die zondag eindelijk omdraaide en bij ons wegliep, moest ik mezelf tegenhouden, hoezeer ik hem ook haatte. Ik moest mezelf er fysiek van weerhouden om achter hem aan te gaan, me langs de gezinnen met kinderen en de geliefden die arm in arm liepen te wurmen en mezelf daar ter plekke, in het openbaar op het grind te werpen en hem te vragen – nee, te smeken – me niet in de steek te laten.

Ik weet nog hoe ik daar stond, terwijl de behoefte aan absolute door me heen sidderde en ik die de grond in stampte – een van Pavlovs honden kwam eindelijk in opstand – en ik vraag me nu af of dat het moment was waarop de stukjes begonnen weg te glijden. Of precies op dat moment, in die seconde waarin ik niet achter hem aan liep of smeekte, de woorden die mijn leven tot op die dag hadden gevormd van het bord vielen en of dat wat erop volgde misschien gewoon een soort voltooiing was.

Mijn man was een natuurlijke leider. Dat soort dingen zeiden mensen altijd over Ty en dat was ook precies wat hij die middag in de Bobolituinen deed: hij leidde. Naar het Belvederefort en het porseleinmuseum om precies te zijn. De andere drie leraren waren pas een paar weken in de stad en droegen allemaal hardloopschoenen en grote, plastic literflessen water, alsof ze dachten dat ze de Sahara moesten oversteken. Ze dromden om Ty heen terwijl hij, met een luide stem die helder en vlak klonk tussen het Italiaanse gebabbel, uit een reisgids voorlas en uitweidde over de resten van de doolhoven die ooit de tuinen waren geweest, over de beeldhouwwerken en het schitterende uitzicht dat ze vanaf de heuveltop zouden zien. Toen hij klaar was, spreidde hij zijn armen en maakte

kleine, wapperende bewegingen met zijn handen om hen aan te sporen omhoog te gaan, als een herder tegen zijn schapen.

Ty blonk uit in het hoeden, en gewoonlijk hoedde hij mij. Ik denk dat hij diep vanbinnen wist dat ik een doler was en dat hij ervan overtuigd was dat het zijn plicht was te zorgen dat ik op het rechte pad bleef. Voor Ty stond liefde gelijk aan waakzaamheid en hoewel ik me daar eerder passief aan had overgegeven, werd ik er gek van toen ik Pierangelo eenmaal had ontmoet. Dus ik was alert op elke kans om te ontsnappen, en die middag werd hij afgeleid. Hij had me al vaker meegenomen naar de Bobolituinen, maar nu had hij een nieuwer, groter publiek dat nog niet verveeld was door beschrijvingen van afbrokkelende fonteinen en gebeeldhouwde struiken, en toen ik daar naar hem stond te kijken, drong het tot me door dat hij voor het eerst in maanden geen acht op me sloeg. Niemand sloeg acht op me.

Achter me werd de zwarte zuil van Rinaldo's rug steeds kleiner terwijl hij de heuvel af liep, en voor me leidde Ty de leraren omhoog. Hun geklets stierf weg naarmate ze hoger klommen, de woorden werden zwakker en dunner als de dampsporen van een vliegtuig. Een stel kinderen rende in hun zondagse kleren over de brede laan omlaag. De meisjes hadden jurkjes aan die bezaaid waren met het witte stof dat van het grind opstoot en de jongetjes droegen marineblauwe korte broeken en overhemden met een das. De ouders deden net of ze niet zagen dat ze elkaar met stokken mepten, waarbij ze mij bijna raakten zodat ik opzij moest stappen, waardoor ik het steentje voelde en bukte om mijn sandaal uit te trekken en het eruit te halen. Ik maakte de gesp weer vast, richtte me op, keek om me heen en zag de tunnel.

Die was begroeid met zachte, jonge blaadjes en was als een opengesperde mond zichtbaar in de brede rij bomen. Dunne twijgjes vormden bovenaan een kantwerk waarvan de schaduw pantervlekken op het pad wierp. Ik wist niet waar ik

naartoe ging en het kon me ook niet bijster veel schelen. Ik rook de vochtige begroeiing en toen ik van het pad af stapte, werd ik omhuld door een flikkerend licht dat net zo uitnodigend en groenig was als de zee op een warme dag.

Aanvankelijk werd ik gevolgd door geluiden: stemmen, uitbundig zondagmiddaggelach, het geklop van paardenhoeven terwijl de *carabinieri* naar het fort reden, stijf rechtop, twee aan twee, als iets van de ark. Maar ze stierven weg. Naarmate ik verder liep, werd het gelach minder schel en hield het op, en de paarden liepen voorbij. Toen was er niets meer, slechts het zachte geknerp van mijn eigen voetstappen en het glibberige geritsel van winterbladeren waarvan niemand de moeite had genomen ze weg te halen.

Ik kende de Bobolituinen niet zo goed, maar het was een van Ty's favoriete plekken en hij had me er behoorlijk wat over verteld, dus dacht ik dat ik, als ik maar ver genoeg liep, uiteindelijk bij de Mostaccini-fontein zou uitkomen.

De fontein bestaat eigenlijk uit een reeks fonteinen en is meer een soort verhoogd kanaal. Voordat Ty me haar had laten zien, had hij haar in zulke geweldige termen beschreven dat ik oprecht teleurgesteld was toen ik haar in werkelijkheid zag. Ooit spuwden haar grijnzende gezichten water in een lange, trapvormige goot die ontworpen was om zangvogels te lokken. Maar hun monden zitten al jaren dicht, dichtgeslibt door bladeren en verstopt met kluiten mos. Nu spuwen hun lippen alleen nog maar krullerige wijnranken, en de goot is droog en bespikkeld met korstmos. Net als de restanten van de doolhoven die de Medici hebben gebouwd, is de Mostaccini niets meer dan een bot in het skelet van de tuinen, een vervaagde lijn die de zuidelijke muur van de Bobolituinen markeert. En daar ging ik naartoe, dat dacht ik tenminste, toen ik voetstappen hoorde.

Eerlijk gezegd wist ik niet eens zeker of ze er wel waren. Ik denk dat ik omkeek, half in de verwachting dat ik Ty achter

me aan zag komen – want ik wist zeker dat hij dat uiteindelijk zou doen – maar het pad was woester en dichter begroeid en ik kon niemand onderscheiden. Ik sloeg een hoek om en er ritselden bladeren. Ik dacht dat ik een schaduw zag bewegen, maar ik zei bij mezelf dat dit een openbaar park was en dat er natuurlijk andere mensen waren. Ik zou heus niet de enige zijn die zich had teruggetrokken van de drukte en het stof en het rumoer op de hoofdpaden. Eigenlijk verbaasde het me dat ik nog niet op verliefde stelletjes was gestuit en nog geen smakende kusgeluidjes had gehoord in de bosjes. Ik dwong mezelf te lachen omdat ik ineens zo de kriebels kreeg, maar toch spookte er iets door mijn hoofd en ik begon iets sneller te lopen, nam grotere stappen en probeerde te berekenen hoeveel verder ik nog moest. Ik hoorde het diepe gonzen van het verkeer, wat betekende dat ik in de buurt van de zuidelijke muur moest zijn. Toen knapte er een tak en ik zette het op een lopen.

De begroeiing werd dichter. Het pad zelf verdween een paar keer bijna en de takken scheurden mijn jurk. Ze trokken aan mijn tas, waardoor die van mijn schouder gleed, maar dat kon me niet schelen. Ik wist zeker dat ik rennende voeten hoorde en het snelle puf-puf van een ademhaling. Toen zag ik het licht veranderen. Vlak voor me glinsterde de zon door de bladeren en ik wist zeker dat dit het pad naar de Mostaccini was en dat daar mensen waren, dus trok ik een extra sprintje. Ik wierp mezelf in de richting van het groenige licht, en toen ik het eind van het pad bereikte, deed ik mijn mond open om te schreeuwen.

Maar er kwam geen geluid uit. En vlak voordat hij me te pakken kreeg, vlak voordat ik op mijn gezicht in het verse lentegras viel, begreep ik het. Er was geen lange fontein, geen lichtgrijze ader van steen. Er was geen kiezelpad voor me en er waren geen mensen. Ik had me vergist en het pad dat ik had gevolgd, leidde me rechtstreeks naar het midden van een van de vervallen doolhoven.

Hij haalde me van achteren neer, met één hand in mijn haar gestrengeld, en greep me vast op de manier waarop ik me altijd heb voorgesteld dat Perseus Medea vastgreep. De dierlijke smaken van aarde en bloed vermengden zich in mijn mond, terwijl zijn andere hand me overal betastte, me streelde met de zachte, onmenselijke huid van een leren handschoen en uiteindelijk de sjerp van mijn jurk trok. Hij bond mijn polsen bij elkaar en rolde me om, en op dat moment zag ik het mes. Het was zilverkleurig en heel glimmend en hij stak het in het gras, zodat hij beide handen kon gebruiken om mijn kaken van elkaar te wrikken en mijn ondergoed in mijn mond te proppen. Daarna nam hij de tijd.

Zwart, dat herinner ik me. Dat is zo'n beetje alles wat ik de politie kon vertellen. Een zwarte kap over zijn hoofd, als iets wat een kind met Halloween zou dragen. Er zaten alleen twee spleetjes voor zijn ogen, wat niet betekende dat ik ze niet kon zien. Dat kon ik wel, net zo duidelijk als ik de aanraking van zijn handen voelde. Die gleden langs mijn lichaam omlaag en weer terug. Ze streelden mijn huid en bleven op mijn gezicht en mijn haar rusten. Toen bewogen ze weer naar het mes.

Hij maakte het schoon toen hij het uit de aarde trok, liet het tussen zijn duim en wijsvinger gaan en veegde kleine beetjes aarde weg die op me vielen. Vervolgens reikte hij omlaag en sneed door de stof van mijn jurk. Hij pelde de ragdunne zijde zorgvuldig, bijna overdreven voorzichtig van mijn borsten, alsof hij een grapefruit pelde, en sneed in mijn borst.

Mijn borsten werden zijn canvas terwijl hij zijn doelbewuste, ingewikkelde patroon uitvoerde: optillen, snijden en nog meer snijden. De pijn was zo fel en schreeuwerig als kerstverlichting en uiteindelijk deed ik mijn ogen dicht en had het gevoel dat we door een nachtelijke hemel kringelden; alleen hij, ik en het mes. Het ging een uur of een minuut zo door. Ik weet het niet. De steken flitsten als fonkelende sterren om me heen en ik raakte mijn tijdsbesef kwijt. Toen riep Ty mijn naam.

Aanvankelijk dacht ik dat ik droomde of dat dit de dood was die me tot zich riep. Maar zijn stem werd luider. Boses kraakten en knapten en ik viel op aarde neer, ik stortte recht uit mijn nachtelijke hemel, als een vogel zonder vleugels. Ik voelde de grond vochtig onder me, ik rook gras en de scherpe stank van zweet, en opeens leek de mogelijkheid tot leven heel echt en dringend, iets wat ik zou kunnen pakken als ik het maar hard genoeg probeerde. Dus dat deed ik. Ik sloeg mijn ogen op en probeerde te gillen. Ik probeerde mijn ondergoed uit te spugen. En toen dat niet werkte, schopte ik. Ik bokte en rukte als een stierenjong en het mes gleed weg en hij stak me.

Er zat een hoop gewicht achter, omdat ik hem uit balans had gebracht, dus ging het mes er snel en diep in. De man met de kap maakte een geluid, niet echt een woord maar gewoon een afgekapte klank, een grom van woede, en toen hij het mes eruit trok, klonk het zuigend, slurpend, als een kurk die uit een fles wordt getrokken. Later begreep ik dat hij toen mijn long had doorboord.

Ik voelde de woede als hitte van hem af komen en toen hij, nog steeds met zijn mes in zijn hand, snel opstond en een stap naar achteren deed, wist ik zeker dat ik er geweest was; dat hij me zou vermoorden in de paar seconden voordat Ty me ongetwijfeld zou vinden. Ik weet nog dat ik niet wist wat ik moest verwachten. Een steek? Een haal over mijn keel? Ik had geen idee hoe mensen met messen werden gedood, niet echt, en opeens wilde ik mijn lichaam nog een laatste keer zien. Dus keek ik omlaag.

Bloed welde op in richeltjes en lijntjes. Het stroomde langs de heuvels van mijn borsten, waar hij had gekerfd, en doorweekte de restanten van mijn jurk. Het was zo helderrood en vreemd mooi, dat ik niet echt kon geloven dat het van mij was. Ik keek ernaar en staaarde naar de stroompjes en de kleine webjes van roze schuim dat opborrelde waar het mes naar

binnen was gegaan, toen Ty uit de bosjes stormde.

Hij wierp zich op de open plek toen hij zich uit de takken bevrijdde en hield zijn ogen strak op mij gericht. Mijn man had prachtige ogen. Ze waren amberkleurig, bijna goud, met lange wimpers, en in die seconde sperde hij ze geschokt open, alsof hij me betrapte terwijl ik iets obsceens aan het doen was. Daarna vulde zijn gezicht zich, zo snel als de wind die over het water beweegt, met medelijden en hij verstarde en staarde me aan zoals je naar een dier staart dat is aangereden door een auto: iets levends dat aan het sterven is. En dat kostte hem zijn leven.

De man met de kap deed een stap naar voren en stootte het mes in één sterke, snelle beweging helemaal omhoog, waarna de felblauwe tas, die Ty uit de begroeiing moest hebben geplukt, bij zijn voeten neerviel. Later vertelden ze me dat het mes recht door Ty's ribbenkast in zijn hart terecht kwam. De man nam niet de moeite het weg te halen. Hij liet het zitten en liep bijna kritisch om het lichaam heen, waarna hij terugkwam naar mij. Hij knielde neer, hield mijn kin vast met zijn ene hand terwijl hij met de andere het haar van mijn voorhoofd streek en me streelde met warme, kleverige handschoenen. Toen kuste hij me. Ik voelde zijn lippen door de dunne stof, en het puntje van zijn tong dat vochtig en hard over mijn wang gleed.

Uiteraard kregen ze hem te pakken. De Italiaanse politie werkt echt heel efficiënt en ze pakten hem binnen enkele uren op. Ons bloed kleefde letterlijk aan zijn handen en zat onder zijn nagels en aan zijn kleren. Hij heette Karel Indrizzio en hij was een half-Albanese zwerver uit de Po-vlakte, die erom bekend stond dat hij in de tuinen sliep. Hij was al eerder in aanraking geweest met de politie; vanwege zakkenrollen en vechtpartijtjes bij bars, en één keer voor potloodventen tegenover een stel schoolkinderen die hem tegenkwamen in

een van de grotten. Toen ze hem die avond vonden, zat hij opgekruld onder een struik jubelzangen te zingen. Hij had onze portemonnees in zijn achterzak. Toen de politie hem verhoorde, merkte hij op dat hij dacht dat we het niet erg zouden vinden dat hij ze meenam, aangezien hij er vrij zeker van was geweest dat we dood waren toen hij ons voor het laatst zag.

Ondanks de sensationele aard van de aanval had die kunnen worden gezien als niets meer dan een mislukte poging tot verkrachting en beroving, op één piepklein detail na. Iets wat de carabinieri te paard, die me uiteindelijk hadden gevonden, bijna over het hoofd hadden gezien in hun ijver om te zien of ik nog leefde. Op het eerste gezicht was het slechts een miniatuurmasker van papier-maché, zo'n ding dat je voor een euro in elke souvenirwinkel in Venetië koopt. Een goedkoop, akelig gezichtje dat hologig grijnzend in het lange gras naast me lag. Maar voor de dienstdoend rechercheur – een strengkijkende man die Pallioti heette – was het een geschenk uit de hemel. Zodra hij had vastgesteld dat het nooit aan mij had toebehoord en dat het niet afkomstig was van een sleutelhanger en geen goedkoop prul was dat een van Ty's studenten hem had gegeven, werd het maskertje de eerste doorbraak in een veelbesproken zaak die draaide om de moord op twee andere vrouwen, een non met de naam Eleanora Darnelli en een verpleegkundige die Benedetta Lucchese heette.

De politie had geen enkel aanknopingspunt in het geval van Eleanora en had bij gebrek aan beter bedacht dat Benedetta's verloofde verantwoordelijk was voor haar dood. Maar dat veranderde allemaal door het masker. Beide vrouwen waren vermoord met een mes dat vrijwel identiek was aan dat wat voor Ty en mij was gebruikt en dat zonder problemen in elke kookwinkel te koop was, dus dat was geen reden om te juichen. Wat Pallioti wel om te juichen vond, was iets wat de politie voor zich had gehouden: het feit dat bij elk van de an-

dere vrouwen, net als bij mij, een souvenir was achtergelaten. Bij Eleanora was dat een wit lint dat om haar linkerpols was gebonden, bij Benedetta een opgebrande kaars die in haar handen was geklemd.

Ze gingen aan de slag om Indrizzio in verband te brengen met de twee eerdere moorden en stelden hem intussen in staat van beschuldiging voor de moord op Ty en de aanval op mij. Hoewel hij het lemmet had afgeveegd, was het mes dat in mijn long was geboord blijkbaar vuil geweest, want de wond raakte geïnfecteerd. Een dag of twee lang dachten ze werkelijk dat ik zou sterven, maar uiteindelijk herstelde ik en ik werd teruggevlogen naar Philadelphia, waar de ouders van mijn man zijn begrafenis hadden uitgesteld tot ik voldoende was hersteld om erbij te kunnen zijn. Daarna ging ik terug naar het appartement dat Ty en ik in Philly hadden gekocht en wachtte ik tot ik naar Italië terug moest om te getuigen in de rechtszaak tegen Indrizzio.

Pallioti had me gezegd dat dat niet voor Nieuwjaar zou zijn. Maar uiteindelijk hoefde ik niet zo lang te wachten, want slechts vijf maanden later was alles achter de rug. Pierangelo vertelde me het nieuws. Als krantenredacteur had hij het van het telegraafnet geplukt en hij belde me om te zeggen dat Karel Indrizzio dood was. Ze hadden hem naar een zwaar-beveiligde gevangenis buiten Milaan overgebracht toen een tractortrailer over de middenberm van de *autostrada* was gevlogen. De chauffeur van het gevangenisbusje en een van de bewakers hadden het overleefd. Maar de anderen, die geboeid achterin hadden gezeten, waren overleden voordat de hulpdiensten ter plaatse waren.

Dus zo liep het af. En nu is er niets meer van die dag over, behalve de zandkorreltjes. De hitte. Het steentje in mijn schoen. Het besef dat de woorden van het spelbord waren gegleden.

Ik heb mezelf een belofte gedaan en ben van plan me daar-

aan te houden: wat er in de Bobolituinen is gebeurd, zal mijn leven niet bepalen; ik ben meer dan dat en ik geef Karel Indrizzo niet de macht om me te beroven van de stad en de man die ik liefheb. Dus probeer ik niet te denken aan wat Ty en mij en Eleanora en Benedetta is overkomen en aan hoe Indrizzo zelf is gestorven. Meestal slaag ik daarin. Tenminste, dat was zo. Tot ik terugkeerde naar Florence.

Dat verbaast me niets. Dat had ik verwacht. Maar het komt niet, zoals je misschien zou denken, doordat ik ben teruggekeerd naar de 'plaats van het misdrijf'. Wat ze ook zeggen, dat draag je met je mee. Dus nee, het is niet de fysieke nabijheid. Helemaal niet. Het komt doordat hier herinneringen nestelen. Eigenlijk denk ik soms dat Florence alleen maar daaruit bestaat: lagen en lagen vol verleden. Een stad die niet is gemaakt van steen en mortel, maar van herinneringen en geheimen en de koortsachtige fantasiebeelden van mensen die allemaal als transparante doeken over elkaar zijn gelegd, tot ze de illusie van iets solides vormen. Gouden gebouwen. Grijsz muren. Steen. Als je 's ochtends vroeg langs de oevers van de Arno wandelt of op de nevelige bruggen staat, kun je je bijna voorstellen dat de kerken, de piazza's en de torens niets meer of minder zijn dan dromen. Van de Medici. En Michelangelo. En Dante. En Botticelli. En Galileo. En nog een miljoen andere, gewone menselijke zielen die door deze stad zijn getrokken en de schaduwen van hun leven afschudden als de huid van een slang.

**Ontdek de beste en mooiste nieuwe boeken met de gratis
Lees dit boek-app**

Wilt u als eerste de beste en mooiste nieuwe boeken ontdekken? Vaak nog voordat die boeken zijn verschenen en de pers erover heeft geschreven? Download dan gratis de *Lees dit boek*-app voor Android-telefoons en -tablets, iPhone en iPad via www.leesditboek.nl.

Blijft u graag op de hoogte van de nieuwste boeken?

Volg ons dan via www.awbruna.nl, en en meld u aan voor de nieuwsbrief.